

**DRAMA EN THEATER
EEN BIBLIOGRAFIE VOOR NOORD- EN ZUID-NEDERLAND**

Annick POPPE

Afllevering 27

I. WETENSCHAPPELIJKE TEKSTEN

a. boeken

BROUWERS (Toon), VAN DE GENACHTE (Ann), VAN SCHOOR (Jaak) [samenst.], *Vlaams Theaterjaarboek 1991-1992*, Antwerpen, De Scène i.s.m. Vlaams Centrum van het Internationaal Theaterinstituut e.a., 1992 (121 p.) (zie bespreking in dit nummer)

MOEFF (Clare) en WESTENDORP (Roeli), *Theaterkostuums. Ontwerpen en realiseren van kostuums in de praktijk van toneel, ballet en opera*, Cantecler, verspreid door Westland, Schoten, 1992, 128 p.

FOURNIER (Nathalie), *L'aparté dans le théâtre français du XVIIème siècle : étude linguistique et dramaturgie*, Leuven, Peeters, 1991, 380 p.

VAN DER PAARDT (Rudi) en DECREUS (Freddy), *Dodelijke dikke wolken. Als twee minnaars. Inleiding tot 'Thyestes' van Hugo Claus. Van 'Oedipus' naar Blindeman, van Seneca naar Claus*, Leiden, Dimensie, 1992, 73 p. (bespreking in volgend nummer)

b. bijdragen in tijdschriften, jaarboeken en verzamelwerken

BINNERTS (Paul), "Ruimte voor de verbeelding. Theaterarchitectuur en toneelvernieuwing", *De Gids*, 155 (1992), nr. 10-11, pp. 858-869.

Veranderingen in de theaterarchitectuur hebben steeds geleid tot een nieuwe manier van spelen. Werd in het revolutionaire Teatro Vicenza van Palladio, geopend in 1584, voor het eerst met een illusoir perspectief gewerkt, in de zeventiende-eeuwse baroktheaters werd, via een steeds verder openen van de toneelwand dit principe verder geperfectioneerd. Het anti-illusionistische theater van de lege ruimte (Peter Brook) is pas een creatie van de jaren zestig van deze eeuw.

BLOKDIJK (Tom), "De afspraak is, dat het afspraak is. Daar niet. De export van Nederlands theater", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 916-919.

Worden de laatste tijd meer Nederlandse stukken in het buitenland geënceneerd (o.a. *Leedvermaak* van Judith Herzberg in 1984), tot een echte doorbraak kan het pas komen als met de tekst ook de wijze van enceneren en spelen wordt geëxporteerd.

BLOKDIJK (Tom), "De angst voor de droom. Het toncelwerk van Lodewijk de Boer", *Toneel Theatraal*, 114(1993), nr. 1, nr. 4-9.

In de stukken van Lodewijk de Boer (o.a. *De kaalkop luistert*, *The Family*) proberen een aantal personages zich uit de maatschappij terug te trekken om rustig te kunnen dromen. Wanneer zelfs deze hoop wegvalt (*De Buddha van Ceylon*) rest alleen de totale anarchie.

BOBKOVA (Hana), "De fluitende samovar. Transposities van klassieken", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 825-833.

Kent het theater een lange traditie van actualisering, via een transpositie van de historische en culturele context van een klassieke tekst is het mogelijk nieuwe betekenissen te genereren. Een analyse van enkele recente Tsjechov-producties in Nederland leert echter dat tussen de verschillende interpretaties een diepe kloof gaapt.

BOHLMMEIJER (Lex), "Onze eigen toekomst is de chaos. Het taaluniversum van Paul Pourveur", *Toneel Theatraal*, 114 (1993), nr. 3, pp. 34-37.

In plaats van personages treffen we in het werk van Paul Pourveur veeleer stemmen aan (o.a. *Congo*); zijn teksten zijn opvallend ontheatraal. Veiligheid en zekerheid bestaan niet meer, oplossingen worden bij voorkeur uit de weg gegaan (*The Hunting of the shark*).

BOSSUYT (Ignace), "'Allein ! Weh, ganz allein !' 'Elektra' bij Hugo von Hofmannsthal (1903) en Richard Strauss (1906-1908)", *Kleio*, 20(1990-91), nr. 1-2, pp. 39-58.

Voor de ontwikkeling van de kunst aan het begin van deze eeuw betekenen elk in hun genre de *Elektra* van Hofmannsthal (drama) en die van Strauss (opera) een hoogst merkwaardige realisatie. De problematiek die erin wordt aangesneden is fundamenteel menselijk, de esthetische vormgeving ervan indrukwekkend.

BUIJS (Marian), "Een Haagse straatjongen maakt toneel", *Toneel Theatraal*, 114(1993), nr. 2, pp. 4-8.

Het belangrijkste thema in de regies van Johan Doesburg (*Mein Kampf* van Tabori en *Decadence* van Steven Berkoff) is de relatie tussen beul en slachtoffer die schuilt in ieder mens. Een dergelijk contrast vindt men ook in de vormgeving.

DECREUS (Freddy), "De artistieke uitdaging voor het Vlaamse theater van morgen", *De Vlaamse Gids*, 77(1993), nr. 1, pp. 14-21.

Zijn, louter beschrijvend gezien, de veranderingen die het Vlaamse theater in de jongste decennia heeft gekend enorm geweest, de vraag naar het waarom hiervan leidt tot een bespiegeling over de relatie tussen mens en taal. Van kunst wordt immers verwacht dat ze de mensen tot nadenken aanspoort, hen opnieuw doet praten met elkaar.

DE GRAAF (Rob), VAN KRIEKEN (Joost), "De zelf gekozen afstand van een theatermaker", *Toneel Theatraal*, 114(1993), nr. 2, pp. 32-35.

De Amerikaanse schrijver, performer en regisseur Michael Matthews is sinds 1984 in Nederland actief. Ook al schrijft hij nooit een rechtlijnig verhaal, toch zit er altijd een logica in zijn werk. Vaak (o.a. *Geachte ouders*) gaat hij nader in op het onvermogen van de mensen om op een bepaalde situatie te reageren.

DEMEDTS (Flor), "Problemen en ambities van doe-het-zelvers in het amateurtoneel", *De Vlaamse Gids*, 77(1993), nr. 1, pp. 9-13.

In Vlaanderen zijn meer dan 800 toneelverenigingen actief. Gaan zij terug op de vroegere rederijderskamer, wat zij brengen is een echt gemeenschapstoneel, dat daarenboven taalgebonden is. Juist in dit nauwe contact met de gemeenschap is het dan ook dat de onvervangbare culturele en sociale waarde van het amateurtoneel ligt.

DONKER (Janny), "Democratie van de middelen. Theater en andere kunsten", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 785-797.

Zelden werden theatrale conventies vanuit het theater zelf doorbroken. Multimediaal werkende "indringers" als Kandinsky, Skrjabin, de Bauhausgroep en veel later Robert Wilson (*Einstein on the Beach*), Scarabee, Hauser Orkater en Jan Fabre hebben buiten de tradities van het grote toneel gewerkt. Voor wanneer een balans van deze ontwikkeling?

HUYS (Marc), "De 'Phoinissai' of de 'Bloedrode vrouwen' van Euripides : notities bij een titel", *Kleio*, 20(1990-91), nr. 1-2, pp. 171-186.

In zijn *Fenicische vrouwen* verzet Euripides zich tegen de morele decadentie van het Athene van zijn tijd : als enige uitweg voor het barbaarse bloedvergieten van de Peloponnesische oorlog ziet hij een onbaatzuchtige zelfopoffering voor het algemeen belang.

KONINCKX (Bruno), "Een kunstwerk zonder vorm is geen kunstwerk", *Etcetera*, 11(1993), nr. 40, pp. 41-43.

Het grootste probleem van het hedendaagse politieke theater (*Zij kwamen van 't Zuiden* door I.N.S., *Brieven aan Taranta Babu*) dat o.m. de problemen van racisme en onverdraagzaamheid behandelt, is dat het publiek dat eigenlijk wordt beoogd, niet wordt bereikt. Zij die echter de eigenheid van andere culturen willen leren kennen, komen bestelbaar aan hun trekken.

LEYS (Frank), "Macropedius' twaalf toneelstukken : een visie op de vrouw", in : *Vrouwenstudies en de klassieke oudheid, Didactica Classica Gandensia 29-30*, Gent, 1992, pp. 412-428.

Macropedius, die eigenlijk Joris van Lancvelt heette en in 1502 toegetreden was tot de gemeenschap van de Broeders van het Gemene Leven, schreef, behalve enkele vrijmoedige en nog steeds genietbare kluchten, ook een aantal moraliserende Latijnse schooldrama's. Ten onrechte wordt hij als een vrouwenhater bestempeld. Was hij

weliswaar geen emancipator, toch stond hij vol respect en mededogen tegenover de vrouwen.

MERHOTTEIN (Walter), "50 jaar Koninklijk Jeugdtheater van Antwerpen", *Vlaanderen*, 42(1993), nr. 1, pp. 36-37.

Tijdens het seizoen 1992-93 viert het K.J.T., dat achtereenvolgens werd geleid door Corry Lievens, Joost Noydens en Walter Merhottein, de huidige directeur, zijn vijftigste verjaardag. In al die tijd is het kind centraal blijven staan en heeft vernieuwing vooral in het ambachtelijke gelegen; een internationale bekendheid is hiervan het bewijs.

OPSOMER (Geert) en JANS (Erwin), "Prospero's offer. Intercultureel theater als ontmoeting", *Vlaanderen*, 42(1993), nr. 1, pp. 31-35.

Het Westeuropese theater heeft in de twintigste eeuw uiteenlopende pogingen ondernomen om zijn geslotenheid te doorbreken (Peter Brook, A. Mnouchkine, Eugenio Barba, Tone Brulin). Een echte interculturele scène kan echter pas ontstaan als de ontmoeting met de ander wezenlijk wordt voor onszelf.

ORANJE (Hans), "Lidwien Roothaan", *Toneel Theatraal*, 114(1993), nr. 1, pp. 18-22.

In haar regies (*Bloedbruiloft*, *L'amour, la mort*) creëert Lidwien Roothaan bewust een ruimte tussen publiek en voorstelling. De acteur en de ruimte waarin hij zich beweegt vormen samen een esthetisch beeld.

OSKAMP (Jacqueline), "Punch and Judy van Birtwistle", *Mens & Melodie*, 48(1993), nr. 1, pp. 6-10.

Punch and Judy, het operadebuut van Harrison Birtwistle in 1968, gaf aanleiding tot een hele controverse : in het libretto van Stephen Pruslin staat het gewelddadige van het Jan Klaassen-onderwerp, dat hierdoor een mythisch karakter krijgt, centraal. De rijkdom aan muzikale vormen is indrukwekkend, het tempo ligt zeer hoog.

PRIETO-PABLOS (Juan, A.), "'What art thou Faustus?'. Self-Reference and Strategies of Identification in Marlowe's 'Doctor Faustus'", *English Studies*, 74(1993), nr. 1, pp. 66-83.

In *Doctor Faustus* van Marlowe valt op hoe vaak Faust naar zich zelf verwijst in de tweede of derde persoon. Dit is geen toeval : steeds worden we geconfronteerd met nieuwe facetten van de persoonlijkheid van een man die zelf door tegenstrijdige impulsen wordt verteerd.

STEIJN (Robert), "Het vermogen van de taal. De kunst van het toneelschrijven", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 798-804.

Hedendaagse toneelauteurs zijn vooral bezig met de zeggingskracht van het eigen medium, met de vraag welke wereld door het woord kan worden opgeroepen. Het werk van Frans Strijards, Gerardjan Rijnders, Rob De Graaf, Karst Woudstra, Inez van

Dullemn, Judith Herzberg, Frouke Fokkema en Wanda Reisel leidt tot interessante beschouwingen in die lijn.

STROUD (T.A.), "Lucio and the Balanced Structure of Measure for Measure", *English Studies*, 74(1993), nr. 1, pp. 84-95.

Aan de basis van *Measure for Measure* ligt de oppositie tussen Angelo en Lucio, tussen moraliteit en seksualiteit. Tussen deze beide alternatieven biedt Shakespeare echter geen uitweg; de ethiek legt het duidelijk af tegen de dramatische structuur.

TECGLEN (Eduardo Haro), "Het leeglopende theater. Over het Spaanse toneel", *Bzzlletin*, 22(1992-1993), nr. 201-202, pp. 21-30.

De komst van de democratie heeft niet voor de verwachte opbloei van het Spaanse theater gezorgd. Kenden Gomez en Nieva weliswaar succes, tot een echte kentering kan het pas komen als men wat van een waar regisseurstoneel terugkeert naar een auteurstoneel, waarin de problemen van de dag worden aangeraakt.

TEN CATE (Ritsaert), "Een wereld zonder grenzen", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 992-994.

Internationalisering is geen institutionalisering : voor de kunst is beslist een ruimte tussen politiek en economie.

THIELEMANS (Johan), "Nieuwe perspectieven in de Vlaamse operawereld", *Vlaanderen*, 42(1993), nr. 1, pp. 27-30.

Operavernieuwing houdt niet op bij de Vlos : de laatste tijd worden ook heel wat kleinschalige producties gebracht (o.a. door Transparant). De opera kan echter slechts echt andere wegen opgaan als deze creaties tot op de grote scène doorbreken.

VAES (Eddy), "De controverse Stan, a trivial group for serious people", *De scène*, 34(1992-93), nr. 5, pp. 14-16.

De verwachtingen van het publiek dat naar een productie van Stan komt kijken (o.a. *Ernst* naar Oscar Wilde, *Ivanov* naar Tsjechov) worden steevast overhoop gehaald. Vitaliteit en vrolijkheid primeren, woorden worden in een andere context uitgesproken.

VAN BENTHEM VAN DEN BERGH, "Een kwestie van smaak ?", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 908-912.

Vaak zet de persoonlijke smaak van de recensent de teneur van een recensie. Meer dan eens komt het informatieve karakter van zijn bijdrage daardoor in de verdrinking. Is een ommekeer niet dringend noodzakelijk ?

VAN DEN BERGH (Hans), "Het gat van de deur", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 870-873.

Huiskamerrealisme wordt steeds vaker uit het toneel geweerd; het afgesloten toneelbeeld lijkt voorgoed verleden tijd. De afbraak van de vierde wand heeft meteen ook

een nieuwe relatie tussen publiek en acteurs tot gevolg : veeleer dan op de emoties wordt op het intellect een beroep gedaan.

VAN DER JAGT (Marijn), "Een gedeeld visioen. De kracht van de kleine zaal", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 894-900.

In kleinschalige producties, waarbij de makers vaak meerdere functies vervullen, wordt zoveel mogelijk geprobeerd van het nulpunt te vertrekken. Pregnante voorbeelden hiervan zijn *Frank* van Michael Matthews, over het monster van Frankenstein en *De séance* van Paul Field, naar teksten van Kafka.

VAN DER JAGT (Marijn), "Tussen waanzin en denken", *Toneel Theatraal*, 114(1993), nr. 2, nr. 12-15.

Een belangrijk gegeven in het werk van Büchner is het tekortschieten van de menselijke rede : zijn personages raken verstrikt in regels die ze zelf hebben ontworpen (*Woyzeck*, *Dantons dood*). Voor wie dit alles doorziet ligt de waanzin op de loer (*Lenz*).

VAN FRANKENSTEIN (Ingrid), "Het hoorspel in Nederland", *Toneel Theatraal*, 114(1993), nr. 3, pp. 38-40.

In de jaren vijftig, voor ze door de televisie werden verdrongen, waren de hoorspelen in Nederland (o.a. *De familie Doorsnee* van Annie M.G. Schmidt) erg populair. Het zoeken naar nieuwe vormen verloopt echter moeizaam; veelbelovende experimenten in die richting zijn *Taalfiguren* en *Teksten over niets*.

VAN KERKHOVEN (Marianne), "Niet meer spelen maar gespeeld worden. De autonomie van de acteur", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 877-884.

Met de intrede van de regisseurs, onbekend in de negentiende eeuw, verloren de acteurs hun absolute vrijheid; sindsdien is uit hun relatie een nieuw spanningsveld gegroeid. De strijd tussen personage en acteur, tussen werkelijkheid en illusie wordt tot in het hedendaags theater voortgezet; centraal blijft het zoeken naar het 'absoluut doorleefde moment' (p. 883).

VAN KERKHOVEN (Marianne), "De reis naar de taal. Het werk van Josse De Pauw", *Ons Erfdeel*, 36(1993), nr. 1, pp. 33-39.

Was Josse De Pauw in het zeer interessante Radeis-tijdperk (1977-84) - *Echafaudages* in de eerste plaats acteur, nadien ontwikkelde hij zicht tot regisseur voor theater en film (*Vinaya*, met Peter van Kraaij), toneelacteur (*Ward Comblez*), scenarist en filmacteur.

VAN MARLE (Tonie), "Het boek als dramatis persona. Literatuur als bron", *De Gids*, 155(1992), nr. 10-11, pp. 813-821.

Steeds vaker baseren Nederlandse theatermakers hun voorstelling op verhalende teksten. Toegespitst op het werk van Martin van Veldhuizen en van de groep Bonheur, die zich, los van elkaar, vooral concentreren op het werk van vrouwelijke prozaschrijvers, leidt deze techniek tot een interessante wederzijds beïnvloeding. Steeds immers

ontstaat een nieuwe eenheid, wordt de grens tussen fictie en werkelijkheid, tussen kunst en leven in vraag gesteld.

VAN SCHOOR (J.), "Het Vlaams theater : een voorlopige staat van zaken", *De Vlaamse Gids*, 77(1993), nr. 1, pp. 3-7.

Over 'het' theater spreken kan niet meer : het enorme aanbod in zoveel diverse sectoren werpt echter vragen op wat subsidiëring, spreiding (de rol van de culturele centra), infrastructuur, beleid en begeleiding in de media en het onderwijs betreft.

VAN VLAENDEREN (Rudi), "Sporen in het zand", *De Scène*, 34(1992-93), nr. 5, pp. 10-12, nr. 6, pp. 12-14 en nr. 7, pp. 8-10.

Het repertoire dat in de jaren vijftig bij ons te zien was, weerspiegelde de wereld literatuur : voltreffers van het Nationaal Toneel waren o.a. Shakespeares *Getemde Feeks* in een regie van Maurits Balfourt en Huygens' *Trijntje Cornelis* in een regie van Fred Engelen. Geleidelijk werd de concentratie in één gezelschap echter onhoudbaar en werd de heerschappij van de K.N.S.-Antwerpen tenietgedaan. Belangrijk hierbij was vooral het Nederlands Kamertoneel, gesticht in 1953 door Tone Brulin met de hulp van Jan van den Broeck, dat succes kende met o.m. *De verdwaalde plant* van Piet Sterckx (regie Lode Verstraete).

VAN VLAENDEREN (Rudi), "Dries Wieme", *De Scène*, 34(1992-93), nr. 6, pp. 8-9.

Dries Wieme heeft het theater steeds beschouwd als een zending : zowel bij het Nederlands Kamertoneel, Jeugd en Theater, de Beursschouwburg, het vernieuwde Jeugd en Theater en in tal van soloprodukties en gastrollen heeft hij blijk gegeven van grote inzet en doorzettingsvermogen.

c. proefschriften (academiejaar 1991-1992)

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
met dank aan prof. dr. L. Van den Dries

DE WAEL (Ingrid), Schoolvoorstellingen ? De zin van het theatergebeuren bij 15-18 jarige leerlingen.

TAHEIJ (Cornelus), Visualisering in 'The Iceman Cometh' van Eugene O'Neill.

VAN DER GUCHT (K.), Inhoudelijke en vormelijke vergelijking tussen 'Omtrent Dedee', 'Interieur' en 'Het sacrament' van Hugo Claus.

VANROY (Ann), Dansopleiding in Vlaanderen.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
met dank aan prof. dr. L. LAMBERECHTS

BEKAERT (Xavier), Aspecten van het communicatie- en marketingsbeleid bij de 'podiumkunsten - theorie en case-study - de Singel (Comm. wet.)

BOEY (Annick), Michel de Ghelderode, Christophe Colomb. Vol. I : Edition critique, vol. II : Etude des variantes. (Rom. fil.)

DE GROOT (Petra), Tairovs zoektocht naar theater van de emotionele vorm (Slavistiek)

DE LATHAUWER (Dirk), Discursos culturales, proyectos ideológicos. El caso de Griseldo Gambaro en la crítica teatral 1963-1991. (Getuigschrift Spaanse Studies)

DE PRAETER (Koen), Goethes Werther op de Nederlandse scene; J.A. Backers 'Alardus' (Amsterdam, 1786; Gent). Tekstuitgave met een inleidende studie. (Germ. fil.)

D'HOE (Jeroen), Kurt Weill, Die Dreigroschenoper. (Musicologie)

FLOREN (Christ), Richard III, alias Richard Everzwijn. (Germ. fil.)

LUYCKX (Martine), Gengis Khan ou l'arc-en-ciel habite l'orage. Une analyse dramaturgique. (Rom. fil.)

NAEGELS (Dieter), De tragici in de werken van Dio Chrysostomus (Klass. fil.)

SPOELDERS (Benedicte Alicia), A feminist approach to 'Hamlet' and 'King Lear'. (Germ. fil.)

STEENS (Marc), The fool in 'King Lear' : a case study of two translations. (Germ. fil.)

VANDEVOORDE (David), H. van Halmael, 'D'ongelijke broeders' (1709) naar Terentius Adelphoe, met een inleidende studie en tekstuitgave. (Germ. fil.)

VAN HERTBRUGGEN (Ellen), Film en toneel. Verfilming van Bernard Shaw's 'Pygmalion'. (Comm. wet.)

VANNESTE (Leen), Melchior Fokkens' 'Klucht van Dronkken Hansje' : uitgegeven, ingeleid en toegelicht. (Germ. fil.)

VAN WALLEENDAEL (Annick), Een analyse van Johan Boonens vertaalstijl in zijn Elektra aan de hand van drie fragmenten. (Klass. fil.)

WILS (Hans), 'Aci, Galatea e Polifemo' (1708) en 'Acis and Galatea' (1718) van Georg Friedrich Händel (1685-1759). Een vergelijkende studie. (Musicologie)

RIJKSUNIVERSITEIT GENT

CLOMPEN (Elke), *Le théâtre et la figure de la Berma dans 'A la recherche du temps perdu'* (Romaanse filologie)

DAVID (Anouk), Grotowski in Vlaanderen. Sporen van een invloedrijk verleden (spec. lic. drama en theater)

DEVEUGLE (Anja), Jean Giraudoux. *Idéologie dramatique engendrée et confirmée par le pacte de fidélité avec Louis Jouvet* (spec. lic. drama en theater)

DE WAELE (Annelies), Het toneelwerk van Arne Sierens (spec. lic. drama en theater)

HEIP (Ilse), Tadeusz Kantor 'Dodenklas' (spec. lic. drama en theater)

MAES (Annick), Peter Handke : *Der Elfenbeinturm der Sprache. Von 'Publikumbeschimpfung' bis zu 'Das Spiel vom Fragen oder die Reise zum Sonorenland'* (Germaanse fil.)

PRIEM (Joost), Het probleem van de dronkenschap in het werk van Anton P. Tsjechov (Slavische fil.)

SCHOETERS (Astrid), *De triade auteur-acteur-toeschouwer in 'De nacht der tribaden'* (spec. lic. drama en theater)

SERNEELS (Steven), *Klassieke tragedies en de vraag van het postmodernisme* (Klassieke fil.)

VANDERGHOTE (An), Theater Malpertuis. Zilveren vos in het Vlaamse theaterlandschap. Een terugblik (Germ. fil.)

VANDEVOORDE (Bart), *De Corenbloem vanden Haghe. Het Cons-Thoonende Juweel. Bijdrage van Den Haag. Tekstuitgave met inleiding en verklarende aantekeningen* (Germaanse fil.)

VAN DIJCK (Dominick), *De Mimesis in het toneelwerk van Walter Van den Broeck* (spec. lic. drama en theater)

VAN KIEL (An), Het 'Marionetteater', een onderzoek naar theatrale communicatie (spec. lic. drama en theater)

VAN PRAET (Ellen), The Artifice of 'Reality' in Pinter. A Sociolinguistic Approach to Drama Dialogue and Everyday, Casual Conversation (Germ. fil.)

VAN TORRE, (Sybille), 'la famiglia Manzoni'. Un 'opera di Natalia Ginzburg. Esame narratologico del carattere biografico (Romaanse fil.)

VANVAERENBERGH (Bart), Drama in het secundair onderwijs. Een onderzoek van kleine omvang in de Gentse regio naar het gebruik van dramateksten in het zesde jaar van het secundair onderwijs in de les Nederlands (spec. lic. drama en theater)

VAN WAMBEKE (Ilse), 'Elektra' bei Hauptmann und bei Hofmannsthal. Eine komparatische Untersuchung (Germ. fil.)

VERMEIR (Marleen), Prospero. Godheid of demon ? (spec. lic. drama en theater)

VERPLAETSE (Jan), Samuel Beckett. Een onderzoek naar zijn negativisme (wijsbegeerte)

VOGELAERE (Veerle), 3 BIC(s) et 1 P.C. of het verschil tussen proza en drama (spec. lic. drama en theater)

II. DRAMATEKSTEN

a. boeken

AESCHYLOS, *Prometheus*, vertaald door Gerrit Komrij, Amsterdam, Prometheus, 1992, 62 p. (ISBN 90-5333-017-8)

DRYDEN (John), *Liefdeswoede*, oorspronkelijke titel *All for Love*, vertaald en bewerkt door Benno Barnard, Antwerpen/Amsterdam, Atlas, 1993, 135 p. (ISBN 90-254-0285-2)

GINALSKI (ps. P. Waterkoort), *Het Stempel. Monoloog*, Nijmegen : Fragmenta, 1993.

GINALSKI (ps. P. Waterkoort), *Het Laatste Hoofdstuk. Eenakker*, Nijmegen : Fragmenta, 1993.

GOETHE, *Ibhigene op Tauris*, vertaald door Ger Thijs, Amsterdam, International Theatre & Film Books en Den Haag, Het Nationale Toneel, 1992, 90 p. (ISBN 90-6403-270-X)

HEBBEL (Friedrich), *Gyges en zijn ring*, vertaald door Barber van de Pol, Amsterdam, International Theatre & Film Books en Toneelgroep Amsterdam, 1992, 121 p. (ISBN 90-6403-298-X)

IBSEN (Henrik), *De vrouw van de zee*, vertaald door Judith Herzberg, Amsterdam, International Theatre & Film Books en Toneelgroep Amsterdam, 1992, 184 p. (ISBN 90-6403-306-4)

SHAKESPEARE (William), *De koopman van Venetië*, vertaald door Bert Voeten, Amsterdam, International Theatre & Film Books en Den Haag, Het Nationale Toneel, 1992, 110 p. (ISBN 90-6403-309-9)

SOPHOCLES, *Elektra* en *Filoktetes*, vertaald door Gerard Koolschijn, Amsterdam, Atheneum - Polak & Van Gennep, 1992, 172 p. (ISBN 90-253-3105-X)

b. in tijdschriften

PLAUTUS (Titus Maccius), "Aulularia", vertaald door Johan Boonen, *Kleio*, 20(1990-91), nr. 1-2, pp. 19-39.